

5. tematický okruh: Nota choralis

1. Teorie noty choralis

(Vymezení pojmu „nota choralis“ – terminologie Petera Wagnera [Neumenschrift im späteren Mittelalter], Bruno Stäbleina [Die Neumen Epoche I, II, III] a Josefa Huttera - linka, osnova a klíč jako konstituující prvky noty choralis – tři typy notových osnov – klíče a jejich typy - terminologie: neumae usuales – neumae irregulares – neumae regulares – neumae musicae – grafická proměna neumových znaků a její příčiny – typy přepisu chorální notace)

2. Typologie noty choralis a její vývojové fáze

(neumový systém virgální, jacentní a punktální a jejich vývoj k notaci kvadrátní, gotické a rombické- Hufnagelschrift – česká rombická notace – různé typy přepisu chorálního záznamu)

3. Notační systémy chorály v českých zemích

(větev virgální s odnožemi gotickou a románskou – větev jacentní přecházející do notace rombické – rombická notace: systém znaků a frazeologie – conjunctae – fusae – compositae – terminologická reflexe frazeologických změn téhož notačního znaku)

Literatura:

Hutter, Josef: Česká notace II – Nota choralis, FF UK, Praha, 1930

Rybarič, Richard: Vývoj európskeho notopisu, Opus, Bratislava, 1982

Stäblein, Bruno: Schriftbild der einstimmigen Musik. Musikgeschichte in Bildern, Bd III, Lieferung 4, Leipzig 1975

Quido z Arezza: Regulae musicae rhytmicae (GS II, 30n.)

Venhoda, Miroslav: Úvod do studia gregoriánského chorálu, Vyšehrad, Praha, 1946

Wagner, Peter: Einführung in die gregorianischen Melodien, 2.sv.: Neumenkunde Leipzig 1912